

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1. THÔNG TIN VỀ MÔN HỌC

- 1.1 Tên môn học: **XÃ HỘI HỌC CÔNG NGHIỆP VÀ LAO ĐỘNG**
1.2 Mã môn học: **SOCI4205**
1.3 Khoa phụ trách: **Khoa XHH – CTXH - ĐNA**
1.4 Số tín chỉ: **02TC (02LT/0TH)**

2. MÔ TẢ MÔN HỌC

Môn học trình bày những chủ đề cơ bản của xã hội học công nghiệp và lao động.

Xã hội học công nghiệp và lao động là một chuyên ngành của xã hội học với đối tượng nghiên cứu là cơ cấu xã hội và hành động xã hội trong phạm vi sản xuất hàng hóa và dịch vụ trong hệ thống các nhà máy, xí nghiệp.

- Về lao động: định nghĩa lao động, thái độ đối với lao động, các loại hình lao động khác nhau trong nhà máy và các tổ chức xã hội, mối quan hệ lao động với con người và xã hội. Phân tích lao động trên 2 cấp độ: Vĩ mô (cơ cấu lao động- nghề nghiệp; sự biến chuyển kỹ thuật công nghệ và nhân khẩu); vi mô (ý nghĩa của lao động- nghề nghiệp đối với bản sắc cá nhân; ảnh hưởng của lao động đến gia đình...). Lao động đóng vai trò trung tâm, thể hiện bản sắc và là những hoạt động hàng ngày. Liên quan đến lao động là các định chế xã hội khác, định chế lao động, cơ cấu xã hội, các quá trình xã hội, đặc biệt là bất bình đẳng xã hội.
- Về công nghiệp: các đặc điểm của xã hội công nghiệp và các vấn đề của xã hội dịch vụ công nghiệp (duy lý hóa hệ thống, mạng lưới sản xuất toàn cầu, công việc dịch vụ và sản xuất, cân bằng giữa lao động và cuộc sống). Bàn đến công nghiệp không chỉ bàn về sự kiện kinh tế- kỹ thuật liên quan đến sản xuất hàng hóa trong nhà máy, xí nghiệp mà còn bàn đến tác động của nó đến đời sống. Các chủ đề của xã hội học công nghiệp tập trung vào: lịch sử xã hội của lao động; hệ thống xã hội của các nhà máy công nghiệp; hệ thống công nghiệp; xung đột nhà máy và công nghiệp và mối quan hệ giữa công nghiệp và xã hội.

3. MỤC TIÊU MÔN HỌC

3.1 Mục tiêu chung:

- Vận dụng được các lý thuyết xã hội học để giải thích các quá trình lao động, phân công lao động; ý nghĩa của lao động và tác động của lao động đến đời sống. Tập

trung phân tích các loại hình lao động trong nhà máy/xí nghiệp và các tổ chức xã hội.

- Nêu được các đặc điểm của xã hội công nghiệp, sự phát triển của kỹ thuật vào công việc.

3.2 Mục tiêu cụ thể:

3.2.1 Kiến thức:

- Định nghĩa được các khái niệm: lao động, công nghiệp, xã hội công nghiệp
- Vận dụng được các quan điểm xã hội học để giải thích quá trình lao động, phân công lao động, cơ cấu xã hội và các xung đột trong các nhà máy công nghiệp
- Phân tích hành vi ứng xử của con người trong các tình huống lao động cụ thể, trước sự thay đổi của cơ cấu lao động trong quá trình công nghiệp hóa
- Phân tích các quan hệ lao động, quan hệ công nghiệp

3.2.2 Kỹ năng:

Thông qua các bài tập nhóm, sinh viên sẽ được rèn luyện các kỹ năng:

- Kỹ năng thuyết trình
- Kỹ năng làm việc nhóm
- Tư duy phản biện
- Kỹ năng quản lý thời gian
- Kỹ năng đọc
- Kỹ năng đặt câu hỏi đúng

3.2.3 Thái độ:

- Có thái độ hợp tác, tuân thủ kỷ luật trong làm việc nhóm để hoàn thành bài tập lớn.

4. NỘI DUNG MÔN HỌC

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
1.	Lao động là khái niệm phân tích của xã hội học	1.1 Định nghĩa lao động 1.2 Ý nghĩa của lao động 1.3 Lao động là hành động 1.4 Lao động là tương tác	4,5	4	0.5		

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
		1.5 Biến chuyển cơ cấu lao động 1.6 Các loại hình lao động 1.7 Thị trường lao động					
2.	Quá trình lao động	2.1 Kỹ thuật hóa lao động 2.2 Tổ chức lao động 2.3 Duy lý hóa và biến chuyển của lao động 2.4 Thống trị và kiểm soát trong lao động 2.5 Lương bổng và năng suất	4,5	4.5			
3.	Lịch sử xã hội của công nghiệp và quan điểm xã hội học	3.1 Các đặc điểm của xã hội công nghiệp 3.2 Quan điểm của Adam Smith; Karl Marx; Friedrich Engels; Lorenz von Stein; Max Weber; Emile Durkheim 3.3 Quan điểm quản lý khoa học của Frederick Winslow Taylor 3.4 Thí nghiệm Hawthorne của Elton Mayo 3.5 Quan điểm hậu hiện đại	7,5	6	1.5		
4.	Hệ thống xã hội của các nhà máy công nghiệp	4.1 Nhà máy công nghiệp là đối tượng phân tích	2	1	1		

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
		<p>của xã hội học</p> <p>4.2 Tổ chức chính thức của nhà máy công nghiệp</p> <p>4.3 Cơ cấu phi chính thức của nhà máy công nghiệp</p> <p>4.4 Bầu không khí nhà máy</p>					
5.	Hệ thống công nghiệp	<p>5.1 Sự phát triển của các kỹ thuật sản xuất</p> <p>5.2 Thái độ đối với lao động công nghiệp</p> <p>5.3 Các yếu tố xã hội học tổ chức của cơ cấu nhà máy</p> <p>5.4 Công nhân và nhân viên văn phòng</p>	2,5	2	0.5		
6.	Xung đột nhà máy và công nghiệp	<p>6.1 Nguyên nhân các xung đột trong nhà máy công nghiệp</p> <p>6.2 Các loại hình xung đột</p> <p>6.3 Đối tượng của xung đột công nghiệp</p> <p>6.4 Các quan hệ công nghiệp</p>	3,5	1	2.5		
7.	Tổng kết: Công nghiệp-Lao động-Xã hội		1	1			

5. TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tài liệu chính:

Tony J. Watson. (2003). Sociology, Work and Industry.

http://samples.sainsburysebooks.co.uk/9781134356201_sample_497638.pdf

<http://gen.lib.rus.ec/book/index.php?md5=3F6D10077A67B7DE5ACFEF3CD2DDE44A>

Tài liệu tham khảo thêm:

Sociology of Work and Occupation.

<http://home.uchicago.edu/~aabbott/Papers/swo.pdf>

Flora Gill, “The meaning of work: Lessons from sociology, psychology, and political theory”

file:///C:/Documents%20and%20Settings/Administrator/Desktop/10.1.1.335.6207.pdf

The meaning of work in modern times

[file:///C:/Documents%20and%20Settings/Administrator/Desktop/MOW in MTimes EMM200804.pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/Administrator/Desktop/MOW_in_MTimes_EMM200804.pdf)

RALPH FEVRE, The Sociology of Labour Markets

<http://www.cardiff.ac.uk/socsi/resources/fevre-sociologyoflabourmarkets.pdf>

Randy Hodson/Teresa A. Sullivan. The Social Organization of Work

file:///C:/Documents%20and%20Settings/Administrator/Desktop/9781133678984.pdf

6. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

Quy định thang điểm : 10

STT	Hình thức đánh giá	Trọng số
1	Bài tập thuyết trình nhóm + chuyên cần	30%
2	Thi cuối kỳ : Tự luận (đề mở)	70%

7. KẾ HOẠCH GIẢNG DẠY

7.1. Kế hoạch giảng dạy lớp ngày

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
1.	Buổi 1	Chương 1: Lao động là khái niệm phân tích của xã hội học	
2.	Buổi 2	Chương 2: Quá trình lao động	
3.	Buổi 3	Chương 3: Lịch sử xã hội của công nghiệp và quan điểm xã hội học	

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
		Thuyết trình nhóm	
4.	Buổi 4	Chương 3: Lịch sử xã hội của công nghiệp và quan điểm xã hội học (tt) Thuyết trình nhóm	
5.	Buổi 5	Chương 4: Hệ thống xã hội của các nhà máy công nghiệp Thuyết trình nhóm	<i>Hoặc có thể đi tham quan tại các nhà máy công nghiệp</i>
6.	Buổi 6	Chương 5: Hệ thống công nghiệp Chương 6: Xung đột nhà máy và công nghiệp	
7.	Buổi 7	Chương 6: Xung đột nhà máy và công nghiệp (tt) Thuyết trình nhóm Tổng kết chương: Công nghiệp-Lao động-Xã hội	

8. GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN

- Họ và tên : LÂM THỊ ÁNH QUYÊN
- Chức danh, học hàm, học vị: Giảng viên - Thạc sĩ

PHỤ TRÁCH KHOA

HÀ MINH TRÍ